

EL ROURE

Núm. 65

1r quadrimestre 2022

Publicació del **Consell Municipal de la Gent Gran**
Una eina per a l'intercanvi i la comunicació

A photograph of a protest. In the center, a person wearing a bright blue jacket and a red and orange striped skirt holds a sign on a red pole. The sign is divided into two horizontal sections: the top section is light blue with the word 'NO' in large blue letters, and the bottom section is yellow with the words 'a la GUERRA' in large yellow letters. The person is surrounded by other people, some of whom are also holding flags, including a Ukrainian national flag. The background shows bare trees and a cloudy sky.

NO a la
GUERRA

Paraules per caminar cap a una història sense guerres

Entrevista a Marta Roura i altres organitzadors
del festival del Monar't

En record d'en Pitu i en Jaume

Girona mostra el seu vessant més solidari amb Ucraïna

Núria Pi Méndez
Regidora Delegada Drets Socials i Cooperació

El 24 de febrer d'enguany un nou esdeveniment mundial ens va sacsejar: l'esclat de la guerra d'Ucraïna. Veníem de dos anys duríssims on la pandèmia ens havia fet replantejar-nos les bases del nostre sistema, i sense temps per refer-nos ens hem trobat amb l'inici d'una guerra que territorialment ens toca d'aprop.

Des d'un primer moment la comunitat Ucraïnesa de Girona es va mobilitzar per aconseguir productes de primera necessitat que poguessin requerir els seus compatriotes que es trobaven a Ucraïna. Així aquesta mobilització ciutadana espontània va aconseguir recol·lectar grans quantitats de roba, menjar i medicaments que varen emmagatzemar a una nau cedida per l'església ELIM a l'espera de poder-ho enviar tot cap allà. En aquest moment la comunitat va contactar amb nosaltres per sol·licitar la nostra col·laboració per ajudar-los en l'enviament, degut a l'elevat cost dels viatges a Ucraïna. Des de l'Ajuntament vàrem finançar dos viatges al país per portar-hi tot el material, assegurant-nos prèviament que tot arribaria al territori. La pròpia comunitat ens va ensenyar la documentació que garantia l'arribada d'aquest material pactada amb Creu Roja Ucraïnesa.

El missatge del govern sempre ha estat prioritzar la col·laboració amb entitats que treballin en el propi territori, enlloc de iniciar campanyes de recollida de material aquí per enviar al país. Així ho hem fet perquè aquesta és la recomanació que fan els experts en causes humanitàries. I aquest cas no és l'excepció, tot i oferir aquesta ajuda en un primer moment degut a la urgència de la situació i al fet que el material ja estava recol·lectat.

A partir d'aquí des de l'Ajuntament hem intentat ordenar i estructurar tota l'ajuda necessària per aquelles persones que arriben al nostre territori fugint de la guerra.

S'està donant resposta a nivell d'urgència habitacional a totes aquelles persones que arriben sense disposar d'un lloc on estar, a l'espera d'acollir-se al Programa Na-

cional d'Ajuda al Refugiat que els hi proporcionarà un habitatge i una cobertura total de les seves necessitats.

També hem elaborat un document amb informació bàsica i necessària a disposició de tots els professionals de l'Ajuntament que realitzen atenció al públic (Serveis socials, OIAC, Centres Cívics,...), amb la idea que puguin atendre adequadament a qualsevol ciutadà ucraïnès que es trobi a la nostra ciutat, així com a famílies d'aquí que estant duent a terme la encomiable tasca d'acollir a persones nouvingudes. En aquest tríptic hi podem trobar informació tant rellevant com saber què cal fer per demanar la condició d'asil, que implica acollir-se al Programa Nacional d'Ajuda al Refugiat, o sol·licituds diverses per viure a la ciutat de Girona, entre d'altres.

Una altra de les iniciatives que s'ha dut a terme és la creació d'un punt d'informació i assessorament a ciutadans ucraïnesos. Aquest punt disposa d'un total de 12 persones, entre professionals, voluntaris de diferents disciplines (com assessorament dut a terme per advocats) o persones ucraïneses que voluntàriament fan de traductores. Aquest servei es troba al Centre Cívic de Sant Narcís, i l'horari d'atenció és els dimecres, de 9h a 13h.

I ara que ja han passat uns mesos, el nostre plantejament passa per mirar d'ajudar a totes aquelles persones que han arribat i seguiran arribant a la nostra ciutat, així com a les famílies que les estan acollint. En els nostres dispositius estem recopilant informació que ens servirà per detectar les necessitats bàsiques que tenen i cal cobrir, per tal de dur a terme les accions que ens permetin donar resposta a aquestes necessitats. D'aquesta manera també volem reduir la despesa a les que han de fer front les famílies acollidores, i ajudar amb la càrrega econòmica que pot implicar aquest acolliment a l'espera de conèixer si s'articularen accions i quines a nivell autonòmic i estatal per ajudar a sufragar-les.

La incertesa del moment ens dificulta planificar a llarg termini, però això no treu que ens cal donar un cop de mà a aquestes persones que avui arriben al nostre territori amb motxilles plenes de dolor, tristesa, pors i temors, i procurar que la seva estada a casa nostra sigui el millor possible.

NÚM 65 - 1r quadrimestre 2022

Publicació del Consell Municipal de la Gent Gran
Una eina per a l'intercanvi i la comunicació

Equip de redacció

Pere Heras, Ma.Rosa Pié, Joan Miró, Carme Subirana, Josep Maria Saiz i Narcís Sureda

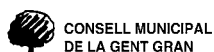
Corresponsals

Dolors Estañol, Joan Ayala, Tere Delgado, Miguel Abad, Rafel Nadal, Rosa Maria Amargant i Rosa Maria Rafart

Bústia de suggeriments: cmgg@ajgirona.cat

El Consell Municipal de la Gent Gran

Plaça del Vi, 1 - 17004 Girona

CONSELL MUNICIPAL
DE LA GENT GRAN

Ajuntament de Girona

Disseny i impressió:

Edicions MIC

Diposit legal. GI-066-96

SUMARI

- Pàg. 2. **Editorial**
- Pàg. 4. **Carta a l'alcalde**
Pere Heras i Montal
Maria Rosa Pié Pont
- Pàg. 5. **En record**
Pitu
Jaume
- Pàg. 8. **Diada de Sant Jordi a l'espai
Civíc Mercadal**
- Pàg. 9. **Ciutat**
Vida associativa
- Pàg. 15. **Entrevista**
A Marta Roura, Pere Sánchez,
Maria Suñer, Mariona Terrats i
Enric Lucas, en relació al Monar't
- Pàg. 19. **Història**
Recordant el Sant Daniel dels
anys 70
- Pàg. 20. **Opinió**
- Pàg. 24. **Cultura**
Girona Temps de Flors
El Programa Sempre Acompanyats,
amplia el seu radi d'actuació
La Família
- Pàg. 28: **Gastronomia V**
- Pàg. 31. **Salut**

Carta a l'alcaldesa

Pere Heras i Montal

Benvolguda senyora Alcaldessa de Girona:

En aquest número de la nostra revista dedico l'entrevista-reportatge al festival Monar'T, que anualment té lloc als barris de Santa Eugènia de Ter i Can Gibert del Pla, sota la direcció i patrocini del Centre Cívic Can Ninetes i amb la col·laboració de les entitats, col·lectius i gent dels dos barris.

Personalment, desconeixia aquesta iniciativa i, després de parlar amb les persones entrevistades, vaig sentir la necessitat de fer una passejada pels indrets on s'hi han anat fent aquestes obres d'art urbà. La veritat és que m'han sobtat molt favorablement la qualitat de les obres i el seu estat de conservació.

M'agradaria felicitar a l'organització i la gent d'aquests dos barris de la nostra ciutat per aquesta activitat, i recomano a aquelles persones que no ho coneixen que no dubtin en anar-ho a veure, a Can Ninetes disposen de plànols dels circuits de cada un dels anys que porta celebrant-se el festival. Val molt la pena.

La meua pregunta, senyora alcaldessa, és si iniciatives semblants no serien extrapolables a altres barris de la ciutat, ja que, la veritat és que em va semblar una idea excel·lent.

Maria Rosa Pié Pont

Sra. Alcaldessa de Girona

És agradable poder escriure sobre les coses que vivim a la nostra ciutat, malgrat les situacions tan tristes a nivell mundial. Nosaltres també patim les conseqüències en molts aspectes, sobretot amb sentiments envers el patiment dels refugiats, soldats, i destrosses d'un País immers en una guerra injusta i cruel, com totes les guerres que ha hagut al llarg de la història.

Durant tot el primer any (2020) de la pandèmia del virus de la COVID-19 no va ser possible cap celebració. L'any passat el dia de Sant Jordi es va celebrar a la Devesa, i els concerts de San Narcís, al Parc del Migdia. Es va canviar la ubicació de molts actes per les circumstàncies existents.

Voldria insistir que la rambla de Girona, tan estimada per tots els gironins, últimament està trista i apagada per falta de ambient, tot influeix: restaurants, botigues i, sobretot, el color festiu, l'animació de corrandes musicals, etc.

Aquest any esperem que la rambla torni a recuperar l'alegria de la festa de San Jordi, posar les parades de llibres i roses com sempre havia sigut, i gaudir d'un San Jordi amb tota la alegria i esplendor de una festa tan nostra.

També que "Girona temps de flors", coneguda arreu, es pugui tornar a gaudir, i que continuï sent important per a tothom, tant pels Gironins com per visitants.

Les coses bones s'han de mantenir, ja que son patrimoni de la ciutat, que ens fa sentir especialment orgullosos. Esperem que, poc a poc, tot torni a fluir i recuperem les il·lusions.

Rebeu les salutacions més cordials de tot l'equip de la revista El Roure, que ens dona la oportunitat d'expressar les nostres opinions i és molt ben acollida per tots el "Centres de Gent Gran".

Pitu

La Junta

de l'Associació de Jubilats
i Pensionistes de Vila-roja

El passat 28 de febrer ens va deixar en Josep Cai-cedo, en Pitu. En Pitu havia estat fins al moment el president de l'Associació de Jubilats i Pensionistes de Vila-roja. En aquest escrit ens agradaria fer un petit recorregut per la que va estar la vida d'en Pitu, persona clau en la vida de la Gent Gran del Sector Est de la ciutat de Girona.

Va néixer el 14 de febrer de l'any 1942 a Vilobí d'Onyar. La postguerra va marcar la infantesa d'en Pitu. La família vivia a l'Ajuntament de la localitat i amb motiu de la guerra varen quedar la mare i l'àvia soles al càrrec dels tres germans, la Carme, en Pitu i la Dolors. Com moltes de les famílies humils de l'època, perquè els nens no passessin gana els duïen a l'Hospici. En Pitu i les germanes passaven la setmana al centre i els caps de setmana la mare i l'àvia els duïen a casa. Aquest fet va fer que tant ell com les germanes tinguessin l'oportunitat d'anar a l'escola. Durant aquests anys va tenir l'oportunitat de formar-se en teatre, música, sardanes, ja emergien les seves habilitats en arts escèniques.

A 13 anys va començar a fer d'aprenent de lampista, professió que l'acompanyaria al llarg de la seva vida, fins que el varen cridar per marxar cap a Ceuta a fer el servei militar. Casualment, li va durar poc la mili, ja que al cap de pocs dies de ser al lloc li varen comunicar que quedava exempt de fer-la i al cap de poc tornava cap a casa.

El seu trajecte laboral va ser molt divers, des d'arreglar rentadores a dinamitzar espais de Gent Gran per l'Ajuntament de Girona. La seva relació laboral amb l'Ajuntament ha estat de més de quaranta-sis anys. Els primers anys va entrar a formar part de la brigada de lampistes, sempre el podíem veure amb la furgoneta "vermella" amunt i avall. Al cap del temps va passar a formar part del grup de professors de formació professional (Pont Major) juntament amb en Max i en Ramon, donant classes de lampisteria. D'aquesta etapa ell n'explicava una anècdota divertida, l'Ajuntament li

va deixar una moto per anar amunt i avall, que al cap de pocs dies li varen robar, gairebé no va tenir temps d'estrenar-la. En acabar en aquest projecte va passar a treballar durant un temps a l'EAIA a Barri-Vell, amb la Montse, la Ma Àngels i la Rita. Amb els anys en Pitu va trobar el seu lloc, la vinculació amb els casals de Gent Gran de la ciutat de Girona. Va començar a "L'Hogar del Pensionista de Vila-roja", on gestionava el local, el bar i l'organització d'activitats. Més endavant el varen enviar a dinamitzar la llar de jubilats de Germans Sabat, instal·lat en un principi sota Ca la Casilda fins que aquest espai es va traslladar al Centre Social de Taialà on en Pitu es va jubilar. A Taialà en Pitu va ser tota una institució, la seva implicació molt més enllà del que comportava el lloc de treball, el va dur a organitzar un munt d'activitats: alfabetització per a gent gran, teatre, ball, coral, sortides, etc.

Tornant una mica enrere, en Pitu fa cinquanta anys va conèixer la M. Carmen, amb la que es va casar a l'Església de Vila-roja al cap de poc temps. D'aquesta unió en varen néixer en Pere i l'Eduard, les ninetes dels ulls d'en Pitu.

Ja de ben petit, va destacar en les arts escèniques, quan estudiava a l'hospici ja feia els Pastorets cada any, amb el pas del temps va passar a formar part del grup de teatre Màscara de Girona. Aquests últims anys l'havíem pogut veure, fent de presentador, actor o interpretant algun sàinet a la Diada de la Gent Gran de Girona, juntament amb el Lluís Torné i la Maribel.

Una altra de les seves passions eren les sardanes i les havaneres, no es perdia cap dels aplecs o concerts que es feien a la ciutat de Girona i rodalia.

En arribar la jubilació en Pitu, molt actiu sempre en l'àmbit social, va entrar a formar part de l'Associació de Jubilats i Pensionistes de Vila-roja. En aquesta entitat juntament amb la M. Carmen, la Maribel L. i la Maribel R, la Marisol, la Salvadora, l'Angel en Manuel i en Vicente, va organitzar moltes activitats obertes a tota la gent gran del Sector Est de la Ciutat de Girona així com de la resta de la ciutat. Tant el podíem veure preparant obres de teatre, organitzant cantades de coral, sortides i altres, sempre engrescant als socis a què s'animessin a participar i en gaudir del dia a dia.

Seguint una de les línies marcades per la Junta de l'entitat, ha estat una persona implicada en totes les activitats que s'han fet al barri. i a la resta de la ciutat, col·laborant en tots els actes comunitaris i participant en la revista el Roure i en el Consell de la Gent Gran de Girona. Ell igual que la resta de membres de la junta han estat sempre molt generosos amb la resta de centres de Gent Gran de Girona, un parell de cops l'any anaven a fer algun concert del grup de coral a altres Llars de Jubilats compartint així el gaudi per la música que sempre els ha acompanyat.

En Pitu ens ha deixat, però el seu llegat quedarà sempre entre nosaltres, Pitu et trobem molt a faltar i et tindrem sempre molt present. Moltes gràcies per haver-nos donat l'oportunitat de poder estar amb tu tots aquests anys.

Invitació a l'homenatge d'en Pitu

L'Associació de Jubilats i Pensionistes de Vila-roja us convida a la jornada homenatge al Josep Caicedo, en Pitu, que es durà a terme el pròxim 2 de juny a la Llar de Jubilats del Centre Cívic Onyar.

Per més informació podeu trucar al Centre Cívic Onyar, al telèfon número 972010298. Us agraïrem que confirmeu la vostra assistència.

Us hi esperem a tots.

***La Junta de l'Associació de Jubilats
i Pensionistes de Vila-roja***

Jaume

Mª Rosa Pie Pont
Espai Cívic Gent Gran Barri Vell Mercadal

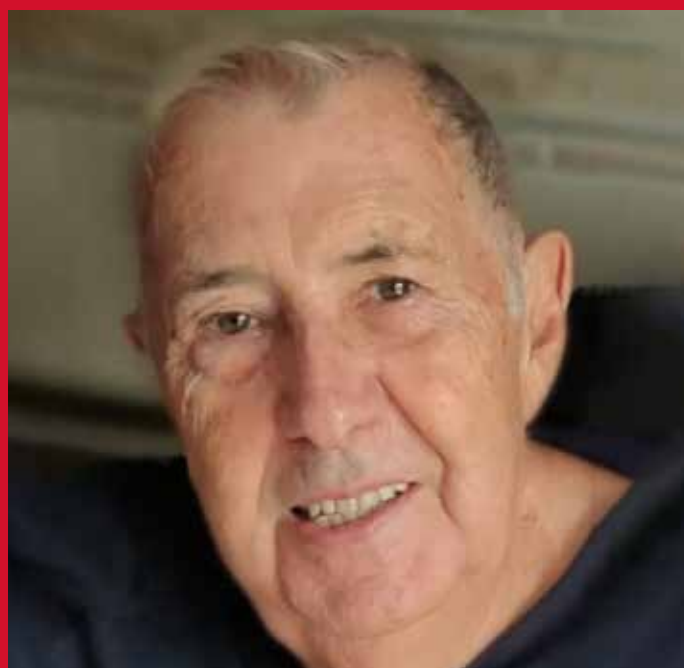
El passat dia 13 d'abril, el nostre company i amic Jaume Riuró i Serarols ens va deixar.

Ha sigut una pèrdua molt trista per tots nosaltres, ja que durant molts anys va ser el tresorer de l'Associació Gent Gran Barri Vell Mercadal. Una feina que va portar amb molta capacitat i organització.

Les seves qualitats humanes són exemple de bona persona. Sempre discret, atent per tot, educat, humil i amb seny.

Les bones persones mereixen ser recordades i en Jaume ens ha deixat molts bons records de tot aquest temps compartit a l'associació.

Els companys de la junta el recordarem amb molta estima per tota la feina ben feta i sobretot per totes les seves qualitats humanes.

Diada de Sant Jordi a l'espai Cívic Mercadal

La Junta de l'Associació Gent Gran Barri Vell-Mercadal

El dia 22 d'abril, es va celebrar en el nostre centre La Diada de Sant Jordi, ha sigut un Sant Jordi molt especial, tots els components de la Junta teníem molt clar que aquest dia havia de ser un dia de germanor per celebrar i vàrem posar tots els nostres esforços per compartir amb tots els socis amics i coneguts una de les nostres festes més estimades.

Malauradament, el darrer 13 d'abril ens va deixar el nostre company de junta Jaume Riuró i Serarols, tesorero durant 20 anys d'aquesta entitat, company i amic, una persona amb moltes qualitats humanes, amable, correcte i educat. Uns dies abans va dir-nos, *"jo estaré 15 dies a Barcelona, i no podré estar aquí per Sant Jordi, que us vagi molt bé tot i disfruteu de la Diada"*. Quan vàrem saber la trista notícia, el primer pensament va ser d'anul·lar la festa, després vàrem canviar de pensament i decidir que s'havia de fer en el seu record, seria el nostre homenatge tan ben merescut.

La celebració d'aquesta Diada ha sigut espectacular. Ha sigut una festa amb una alta participació dels socis i amics de l'entitat. Hi ha hagut alegria, bon humor i música al llarg del matí amb la classe oberta de ball en línia a càrrec de la Teresa Micalò, que és l'encarregada de les classes de ball al centre. A la plaça més de 100 balladores seguint plegades el ritmes de les cançons proposades per la Teresa, vestides de colors vius i amb ganes de festa. Per acabar l'activitat s'han ballat dues sardanes.

A la tarda la plaça de Jordi de Sant Jordi plena de gom a gom, més de 130 persones van gaudir del concert de la Coral Sol Ixent, de Fornells, dirigida per Alba Joandó i Boix. Va ser fantàstic, cançons populars majoritàriament catalanes molts aplaudiments i seguit amb molta atenció. Després repartiment de galetes i vi dolç i una preciosa rosa de Sant Jordi per tothom que va venir.

Una Diada que vàrem dedicar al nostre company i amic que recordarem amb molta estimació per tota la feina ben feta i la seva qualitat humana. Des d'aquí també agrair als amics que ens han ajudat i que aquesta festa fos possible.

Vida associativa

Associació de la gent gran de Montilivi

Dolors Estañol

Una vegada iniciades les activitats i després de passar les festes Nadalenques, també hem començat a fer sortides/excursions/viatges i els quinzenals de ball. La demanda era molt insistent perquè semblava que tothom després del confinament tenia moltes ganes de reprendre les activitats que tant varen trobar a faltar durant aquells mesos.

Ja hem fet alguna excursió i pròximament tenim un musical i un parell de viatges programats: un a la Sierra de Cazorla, i un altre a algun lloc d'Anglaterra, pel pròxim mes de juny.

Esperem que l'oferta sigui del gust de les persones de la nostra associació.

Desitgem que tothom trobi l'activitat que més li agradi i satisfaci.

Associació de la gent gran de Santa Eugènia De Ter

Joan Ayala i Espígol

Malgrat les limitacions que hem tingut durant aquesta darrera onada de la pandèmia, amb la variant Òmicron, els cursos i tallers s'han anat desenvolupant de forma habitual, tenint en compte les mesures sanitàries corresponents establertes.

Hem pogut realitzar les excursions amb normalitat, sortides al teatre ("Cantando bajo la llúvia" i "Adéu Arturo de la Cubana"), i més endavant hem fet la sor-

tida de la Calçotada al Penedès on vam poder visitar les caves de Vilafranca del Penedès i el Castell de Sant Martí Sarroca, una excursió molt relaxant i molt interessant.

Aprofitem l'avinentsa per a comunicar-vos que aquest mes s'ha fet efectiu el canvi de junta de l'Associació de Gent Gran de Santa Eugènia de Ter, ens encantarà que ens vingueu a conèixer.

I la Covid-19

Joan Balbi
Associació de Gent Gran de la Vall de Sant Daniel.

Doncs sí... L'associació de la Gent Gran de Girona volem donar, a través d'aquest mitjà de comunicació/opinió nostre, les gràcies a tot el personal sanitari, com són els metges, infermeria, la neteja i a tot el personal que tingueren cura de la salut de molta gent, durant aquesta maleïda pandèmia.

A tots ells: moltes gràcies!

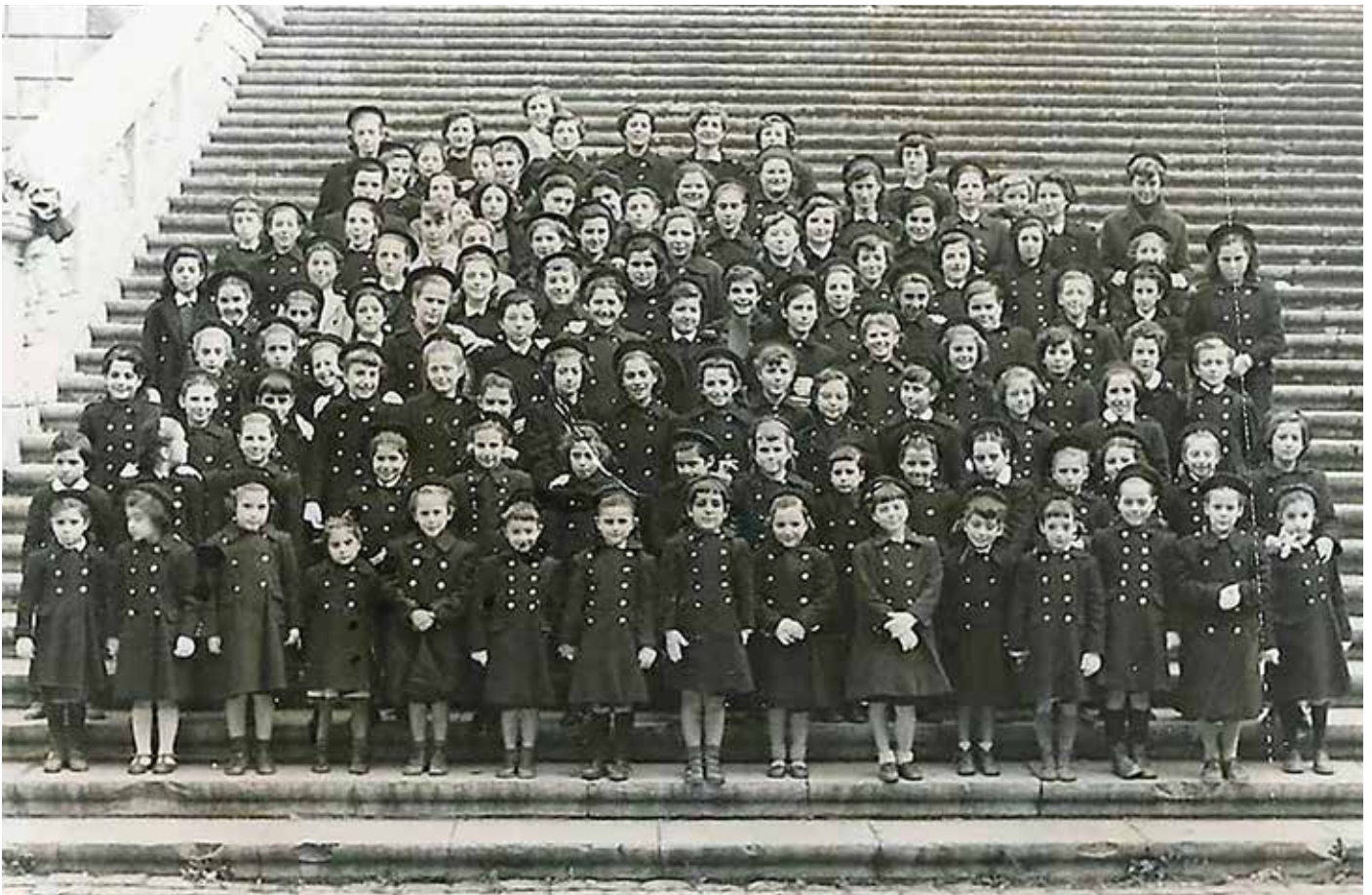
Secció dedicada als casals i associacions de gent gran de Girona com a espai d'intercanvi, de participació, relació intergeneracional en la vida, en la ciutat i com a exponent de cohesió social

---

Associació de Sant Narcís

Tere Delgado

Benvolguts Socis amics i veïns. Ja un cop acabada la Setmana Santa i tots als nostres llocs desitjo que ho hàgiu passat molt bé, sigui fora a casa, amb família o amics.

Tenim molt a prop la setmana de la Festa Major del nostre Barri, Sant Narcís, i, com abans de la pandèmia, i sense Mascaretes -i si res ho impedeix-, el dilluns 6 de juny podrem celebrar el dia de la Gent Gran, on podrem veure'ns les cares i saludar-nos

10:30h - Exhibicions dels tallers de Gimnàstica, amb la tallerista Eva Sasanedas.

11:30h - Concert amenitzat pel grup Quartet CASINO.

13:00h - Petit Píscolabis.

16:00h - Exhibició taller de Country o Ball en Línia per la tallerista Mª Teresa Miquelo. Tot seguit Ball amenitzat pel Grup CICLON.

El desig de la junta és el de poder veure'ns de nou, mostrant les cares molt maques i contents de poder retrobar-nos.

Permeteu-me que des d'aquí doni el més sentit condol per pèrdua del Sr. Pito Caicedo, que durant anys ha estat Company en tasques i reunions amb el Consell de la Gent Gran, i ala revista El Roure. Per la seva Família i companys del Centre de Vila-roja.

Una Força abraçada.

Associació de jubilats i pensionistes Sant Joan de Can Gibert del Pla

Miguel Abad

El dia 1 d'abril d'aquest any 2022 en el Local Social de Jubilats i Pensionistes de Sant Joan de Can Gibert del Pla. Durant la jornada es va fer la festa de Portes Obertes per tots els que varen voler assistir, i va sorprendre la quantitat de persones que varen venir.

Aquesta festa també va ser per donar a conèixer els membres de la nova junta a la gent del barri. Va ser una festa on varen actuar els Rocieros i Los Duendes del Camino, que ja són coneguts per la gent de Girona i els Centres Cívics. També varen actuar el grup de Sevillanes que, dirigits per la seva professora, varen agradar molt a la gent.

Un cop acabats els balls es va oferir al públic un pica-pica, que tots van gaudir amb alegria.

De la junta de l'Associació de Jubilats i Pensionistes de Sant Joan, el Sr. Antonio Romero i la Sra. Francisca García han deixat els seus càrrecs de tresorer i secretaria els quals han estat coberts pel Sr. Llorenç Gironès com a tresorer i la Sra. Maria Suñer com a secretaria. El bar del Centre ara s'anomena LA SINGULAR i la persona que el tira endavant és la Sra. Lucía Suárez.

Associació de Gent Gran La Unió del Pont Major

Josep Mª Castanyer Darnés

Activitats primer trimestre 2022

Aquest primer trimestre de 2022 hem pogut recuperar les activitats de manera cada cop més com havien estat abans de la maleïda pandèmia. Amb la mascareta posada i guardant les distàncies, s'han pogut programar activitats que havien quedat aturades durant massa temps.

El dijous 20 de gener vàrem programar una xerrada molt interessant oberta a tothom: Com actuar en cas d'incendi domèstic. Els bombers van explicar amb l'ajut d'un PowerPoint les situacions en què es pot produir accidentalment un incendi a casa nostra i què hem de fer i què no hem de fer mai si se'ns encén la cuina o una altra estança de la casa. Va ser una xerrada molt profitosa.

El 24 de febrer vam celebrar el Dijous Gras amb un berenar seguit d'un animat ball.

De manera regular s'han anat fent sessions de bingo cada dimecres, gimnàstica cada dilluns i classes de memòria també cada setmana, concretament els dimarts.

A veure si recuperem la normalitat de forma definitiva.

Associació de gent gran del Barri Vell - Mercadal Tertúlia literària amb Rafel Nadal i Ferreres

Maria Rosa Pié Pont

A l'espai de lectura, últimament hem llegit alguns llibres d'en Rafel Nadal i Ferreres, periodista, escriptor, tertulià i comunicador. Ha rebut molts premis de novel·la i el Premi Nacional de Comunicació com a director del diari El Periódico.

Un Gironí d'arrel, de família molt coneguda a Girona i, actualment, un dels escriptors més venuts i populars amb molts premis literaris. Rafel Nadal ha deixat completa la trilogia amb els tres llibres. *Quan érem feliços*, *Quant en dèiem xampany* i *Quan s'esborren les paraules...* són els llibres d'una saga familiar de 12 germans, explicats amb molta emoció, sensibilitat i amor que es transmet al lector.

El dia 28 de març, vàrem tenir l'honor de rebre la seva visita a l'esplai, i ens va entusiasmar la seva manera de detallar les seves experiències com escriptor, en aquest cas centrat en els tres llibres de la família, amb detalls, però explicat amb senzillesa, un gran comunicador que a tots ens va enamorar.

El seu últim llibre, *Recordant a la mare* ens va emocionar, la tendresa i l'amor que ha dedicat en escriure el patiment físic que pateix, difícil d'explicar i entendre. Són situacions molt complexes que només es pot entendre quan ho vius de prop.

Amb totes les seves explicacions i vivències va deixar molt clar els seus sentiments, mostrant aficions i costums, recordant el seu pare, com treballava el camp fent de pagès, coneixedor de la terra i del mar, amic de celebracions de festes i aniversaris, viatges i anècdotes. Com va gaudir dels nets i què és tenir necessitat i el contacte per deixar en un futur un record entranyable a la família.

Ha sigut una visita molt important al nostre "Centre de Gent Gran" que ens ha deixat unes experiències i un important recordatori, que ens fa pensar com realment hem de gaudir de les coses bones de la vida i fer-nos tenir present que hem de valorar sempre d'on venim i on volem anar.

Secció dedicada als casals i associacions de gent gran de Girona com a espai d'intercanvi, de participació, relació intergeneracional en la vida, en la ciutat i com a exponent de cohesió social

Associació de la gent gran de Pedret

Rosa Maria Amargant
i Rosa Maria Rafart

Carnestoltes 26 de febrer de 2022

Després d'un any sense poder-se celebrar, el dissabte 26 de febrer va tenir lloc el Gran Ball de Carnaval al Centre Cívic de Pedret organitzat per l'Associació de Gent Gran de Pedret. Durant dues hores llargues, la música no es va aturar gràcies a l'actuació de D.S Carles. A la vetllada hi van assistir una quarantena de socis/es amb el requisit de que anessin disfressats. Els estils de música van ser diversos i tant es va ballar en línia com en parella.

Després de la mitja part, un grup de persones de balls en línia va oferir una exhibició assajada expressament per a l'ocasió. Un total de vint participants van moure l'esquelet vestits de negre amb barrets i boàs de diferents colors tot formant un mosaic cromàtic. La festa es va allargar fins a quarts de vuit del vespre i la gent en va sortir molt animada i contenta d'haver pogut recuperar aquesta festa després de la pandèmia.

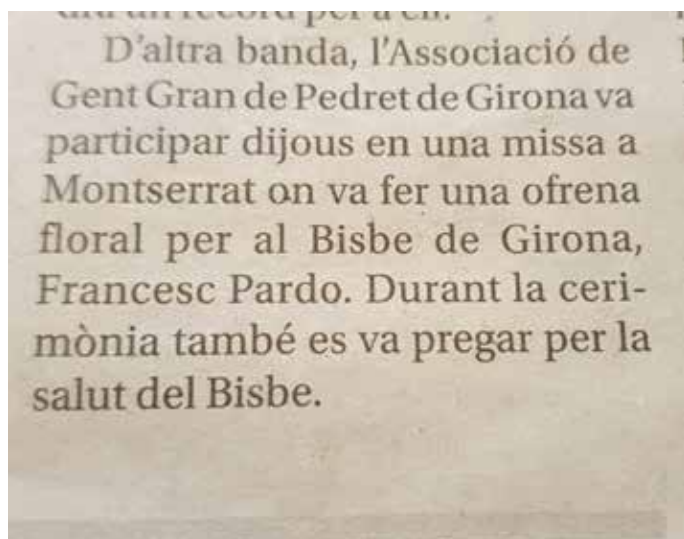
Excursió a Montserrat

El dijous 31 de març, l'Associació de Gent Gran de Pedret va organitzar una excursió a Montserrat, la muntanya més emblemàtica de Catalunya. Al voltant d'unes quaranta persones van sortir amb autocar des de Girona aviat al matí. En arribar-hi, hi havia programada una missa a les onze a la Basílica, on es va fer una ofrena floral per al Bisbe de Girona Francesc Pardo i es va pregar per la seva salut, que en aquell moment era molt delicada. Després de la missa es va poder pujar al tron de la Mare de Déu, la Moreneta, per adorar-la.

La resta de matí es va aprofitar per visitar l'Abadia, passejar pel seu entorn natural i degustar el mató, la mel i els formatges de les típiques paradetes.

Cap al migdia, es va agafar l'autocar per anar al poble de Casserres, situat a la comarca del Berguedà, per dinar. Es va gaudir d'un àpat excel·lent amb ball inclòs que va donar al dia un final rodó.

Festival Monar'T

Santa Eugènia de Ter/ Can Gibert del Pla

Pere Heras i Montal

Monar'T és un festival anual de murals i d'art urbà als barris de Santa Eugènia de Ter i Can Gibert del Pla, que neix el 2019 com una iniciativa comunitària, cercant la implicació de tothom, tant a nivell associatiu, d'entitats veïnals, socials i culturals, de serveis i d'administracions, com a nivell individual, d'artistes i veïns implicats, que aquest any celebrarà la seva quarta edició.

Per tal d'explicar una mica la història del festival i com serà el d'enguany hem reunit una taula amb MARTA ROURA com a directora del Centre Cívic Can Ninetes de Santa Eugènia, que organitza el projecte a través del PEIC (Pla d'Educació i Convivència), PERE SÁNCHEZ, de l'Associació de Gent Gran de Santa Eugènia de Ter, MARIA SUÑER, de l'Associació de Jubilats i Pensionistes Sant Joan, de Can Gibert del Pla, i en representació de les dues entitats artístiques del territori: MARIONA TERRATS, de l'Associació d'Art Blaublau, i ENRIC LUCAS, de l'Associació Fent i Desfent.

Comença la Sra. Marta Roura:

Com va començar l'idea d'aquest festival?

La idea va sorgir buscant un projecte que inclogués els tres eixos que representessin la identitat del nostre territori:

Primer: Territori-Barri, veïnatge, teixit social, identitat de barri.

ENTREVISTA

Segon: Art, transformar la imatge visual i social a través de l'art.

Tercer: Món, el lema és la diversitat i riquesa cultural que tenim al territori: 18000 habitants, 79 nacionalitats, gairebé un 50% són població que ha nascut a fora, o sia, estrangers.

El Jurat, reunions i entrevistes sempre participades per l'associativa veïnal i també l'artística.

Dintre d'aquest marc desenvolupar aquest projecte comunitari participat per qui volgués, que pogués treballar aquesta diversitat com quelcom positiu, aleshores vam trobar aquest eix a través de l'art urbà. Les dues Associacions de Gent Gran del territori aquí representades junt amb les Associacions de Veïns, culturals, etc., aquest any hi ha hagut 56 entitats que han participat en el projecte pel vessant comunitari, i el vessant artístic ha estat gestionat i coordinat per les dues entitats artístiques que tenim al barri, també representades a aquesta taula i que generen cursos i tallers per totes les edats.

Els anys 2017 i 2018, com que la gent deia que tot estava molt trist, vam començar fent 2 murals, el primer que encara es conserva, està present darraera Can Ninetes, i es va fer de manera participativa amb tots els alumnes de les dues entitats artístiques esmentades, des de mainada de 5 anys fins a la gent gran, que també fan cursos d'art. Allà on hi havia el Mercat, també en vam fer un de participat. La gent tenia molta por, però quan vam veure que ningú els havia guixat vam agafar un autobús per anar a Panelles, on organitzen un festival encara que amb una altra motivació, que és la visualització del món rural, ens va agradar i vam decidir portar-lo aquí amb la motivació abans explicada. A partir d'aquí s'hi ha anat afegint diferents Entitats, veïns particulars i tothom que s'ha volgut unir al projecte sempre amb aquesta mirada.

Sr. PERE SÁNCHEZ, actual president de la Associació de Gent Gran Santa Eugenia, com va començar la seva participació al festival?

Encara no estava vinculat a l'associació, en aquells moments era un veí, que a títol personal em vaig

---

motivar per participar (professionalment i laboralment soc dissenyador gràfic) i em vaig oferir a fer tota la part gràfica. Vaig començar dissenyant el logos, que va ser acceptat de seguida per tothom. Una vegada acceptat el logos, es van fer totes les bases del concurs pels artistes i vaig dissenyar els cartells, pamflets, es va fer el mapa de la ruta i tot el treball que s'ha anat fent durant aquests anys i anar progressant. Va ser una feina que vaig fer molt a gust, i ara he passat a la reserva, per emergències.

El Festival va dirigit a artistes professionals, amateurs o a tothom?

Hi ha de tot, hi ha professionals que han fet els més complicats, però està obert a tothom professionals, aficionats... totes les aportacions són benvingudes.

Sra. MARIONA TERRATS, l'Associació d'Art Blau-blau, quina és la vostra tasca en l'organització del Festival?

Nosaltres, junt amb l'Enric de Fent i Desfent, som les dues Associacions Artístiques del barri, com ha dit la Marta, hi ha tres potes importants, nosaltres ens encarreguem de la part artística, des del començament, quan es fa l'acció de la imatge gràfica de l'edició fem una mica de selecció, si bé el jurat està compost, a més de nosaltres, per gent del barri, associacions culturals i tothom que hi vulgui participar, i d'aquí en sortiran les bases. Es fa una elecció dels murs, també de forma participativa, tant per internet, com amb fotos de les parets i amb gomets, ja que és la gent del barri que ha de decidir quins són els murs que volen que siguin intervinguts. Quan ja tenim les parets, es demanen els permisos i s'obre la convocatòria.

La convocatòria es fa per internet i hi surten les imatges dels murs i la temàtica que sempre és la mateixa "la riquesa i la diversitat cultural", i els artistes ens envien els seus projectes pel mur que els interessa.

Nosaltres el que podem oferir des del barri són 250 € per grup, perquè a vegades són més d'un artista per projecte, el material, tots els menjars, acolliment i transport. Es parla amb els artistes seleccionats perquè l'última setmana de setembre, que és quan es fa el festival (aquest any serà la setmana del 19 al

25 de setembre) estigui tot preparat i poder visualitzar tota la feina que es fa durant l'any. També procurem que els murals siguin diferents, que la diversitat d'estils sigui present, que n'hagi de realistes i de més extractes, que escenifiquin temes diferents.

No hi ha premis, és participar, la idea és que no sigui competitiu. Sempre es mira que hi hagi diversificació dels artistes: 20% internacionals, 20% estatals, 20% autonòmics, 20% locals i 20% de projectes socials, que a través de l'art fan tot un treball de participació i transformació social. No hi poden haver temàtiques polítiques ni religioses, sinó que sempre s'ha de visualitzar la diversitat i la riquesa cultural.

La Sra. Maria Suñer, de l'Associació de jubilats i pensionistes Sant Joan, de Can Gibert del Pla, expliqui'ns com funciona el Festival a Can Gibert del Pla?

Aquest és un procés que dura tot l'any. A principis d'any fem tota la valoració de l'any passat, modifiquem allò que conjuntament pensem que cal modificar i demanem al veïnatge que aportin fotografies dels espais que creguin que s'han de canviar. Entre tots els usuaris del barri voten sense cap pressió ni influència l'espai que volen que aquest any es pinti. Una vegada tenim els resultats de la votació els passem a l'organització.

S'han fet uns murals preciosos, des de la tanca del camp de futbol, les barraques dels transformadors, bancs... cadascú té la seva idea i totes es contempen.

Algunes de les parets seleccionades els propietaris prèviament ja les havien ofert, però d'altres no, a aquestes últimes primerament demanem l'autorització de la propietat, i a totes fem firmar i firmem un document indicant que és un mural efímer, de forma que els propietaris no queden lligats de cap manera, si volen fer qualsevol obra o ho volen pintar d'una altra manera.

El Sr. Enric Lucas de la Associació Fent i Desfent, és un dels artistes que va participar a la primera edició del Monar'T, com artista expliqui la seva experiència participativa?

És una experiència de convivència de tots els artistes, d'una setmana de duració, a Can Ninetes i dormir a Can Cocollona.

El fet de participar em va donar a conèixer i vaig conèixer molta gent. Vaig aconseguir augmentar els encàrrecs. L'experiència ajuda molt a visualitzar aquest 20% d'artistes locals que encara que pinten molt bé no són coneguts i això dona l'oportunitat de donar-se a conèixer. La gent també pot veure com treballen.

Les vostres obres, considera que a vegades perillen de ser malmeses per "artistes de l'esprai" que tot el que fan és embrutar parets, portes i altres espais amb les seves "signatures"?

La gent que pinta no sol embrutar ni malmenar cap obra, encara que és molt difícil d'evitar petites guixades.

Al no haver-hi premis fa perdre atractiu a la convocatòria?

El que es valora aquí no és el que es guanya econòmicament, sinó la convivència i les bones experiències. Dona a conèixer moltes cultures, la gastronomia per exemple els dinars i els sopars, cada un dels àpats és ofert per una entitat diferent, pel que es dina lo tradicional d'un país i se sopa el d'un altre ... Es viuen cada dia les tradicions multiculturals del ric patrimoni social del nostre barri.

La Sra. Marta Roura tanca la ronda de converses, que hi afegiria a tot el que s'ha explicat?

El finançament d'aquest projecte comunitari, corre a càrrec del Centre Cívic Santa Eugènia, del PEIC i el micromecenatge de la població també ajuda molt a cobrir el pressupost.

El colofó final és el dissabte de la setmana del festival, on s'organitza una Gran Festa de les cultures, gastronomia, música, danses..., totes les entitats volen compartir les seves tradicions. Es fa un sopar de tastets de totes les gastronomies de les diferents cultures que tenim al nostre barri, també com és natural hi està ben representada la nostra. Sense aquesta comunió entre totes les cultures, que de normal ja hi és, no estariem parlant d'aquest Monar'T.

Moltes gràcies a la gent que ha participat en aquesta taula rodona sobre un Festival, que tal vegada passi una mica desapercebut per molts gironins d'altres barris de la ciutat i esperem que amb aquesta entrevista es pugui ajudar que sigui molt més conegut, ELS VEÏNS DE SANTA EUGÈNIA DE TER i DE CAN GIBERT DEL PLA s'ho mereixen.

Recordant el Sant Daniel dels anys 70

Joan Balbi

Eren els anys 70 quan, a la Vall de Sant Daniel, teníem moltes coses. Sí... teníem la botiga de queviures i la carnisseria de Can Bertran, que servien gènere de molt bona qualitat. Estava situada a la mateixa carretera davant de la font del Bisbe.

També hi havia una bodega/botiga de queviures, a la que anomenàvem Cala Balbina o també Can Sala. Al costat de Can Bertran hi teníem la petita fàbrica de xarcuteria de Can Pardàs.

Prop del monestir, la fleca de Sant Daniel ens proporcionava un pa de primera qualitat. Però si això no fos poc, disposàvem d'un taller de cotxes: Can Ramos, avui en dia un obrador de la pastisseria Reverter. No podem oblidar la fàbrica de làmpades de Can Rufí, en Joan Bou de tallers Amat, que feia escalons i materials per a la construcció, i l'embo-

telladora de l'aigua de Sant Daniel. Una bona part de masies esteses per la vall proporcionaven excel·lents verdures.

D'aquelles èpoques hem perdut molts dels establiments que he anomenat, però també n'hem guanyat algun de nou, i sobretot la gran quantitat de gent que es passeja i gaudeix de la vall.

**PUBLICITAT
DE L'AIGUA
DE LA VALL
DE SANT
DANIEL,
ANYS 70**

Tot torna

Joan Miró Ametller

S'ha dit que tot torna, encara que sempre és diferent, que la història es repeteix, com a tragèdia o com a farsa; s'especula que l'univers pot ser un fenomen cíclic, la literatura juga amb el contrast entre el passat, el present i el futur. Són paraules de filòsofs, historiadors, poetes, escriptors, científics... i gent del carrer. Potser no són altra cosa que mots combinats. Potser són el fruit de la nostra manera predeterminada de pensar i relacionar els esdeveniments...

En el marc de les accions, decisions, declaracions i intimidacions d'una guerra ha ressorgit l'amenaça nuclear. La generació nascuda a mitjans del segle passat va viure gran part de la seva vida en un món immers en la por del bombardeig nuclear, un món en què diversos estats, sobretot les dues grans potències, disposaven de prou armes nuclears per tenir assegurada la destrucció mútua total unes quantes vegades: la fi del món. Ens vam acostumar a viure immersos en aquest clima fins al punt que ja no en fèiem cas. Formava part de la normalitat de la vida quotidiana i només de tant en tant les notícies reflectien crispacions de l'ambient passatgeres. La destrucció nuclear apareixia en novel·les, relats de ciència-ficció, pel·lícules, fins i tot amb tonalitats còmiques i satíriques. Però el tema tenia perspectives molt preocupants, com demostra el fet que va ser utilitzat com argument per justificar unes guerres a Orient Mitjà, els anys 1991 i 2003.

I ara l'amenaça ha tornat. I ha estat en boca de qui sabem indubtablement que disposa d'aquest armament i sembla que no dubtarà en utilitzar-lo si se sent prou acorralat. I l'altre costat ha assenyalat que no s'estarà quiet.

Pànics, temors i restriccions

Vam viure unes infanteses marcades pels temors a malalties com ara la poliomielitis infantil i els darrers cops de cua de la tisis. No tan amenaçats com en altres regions del món i altres èpoques, com van viure els nostres pares i els nostres avis, quan la mortalitat infantil o d'adolescents era elevadíssima. Recordem que hem pogut veure com la verola deixava de formar part dels nostres temors i ara només revivim els estralls de certes malalties en llibres o films històrics, almenys en aquesta part del món. Fins que hem viscut una epidèmia en directe.

També vam conèixer el temps de les restriccions i, potser només en converses familiars, del racionament. Certament, ja no ens trobem amb talls de llum predeterminats en determinats dies de la setmana ni s'interromp, gairebé mai, el subministrament elèctric els dies de tempesta. Però diàriament les notícies ens informen de les variacions del preu de la llum i ens parlem de la pobresa elèctrica, de les famílies amenaçades de desconexió per no poder pagar la factura elèctrica o la del gas. Sembla com si ens haguessin transferit la responsabilitat d'aplicar-nos nosaltres mateixos les restriccions.

Evidentment, no anem a comprar pa, sucre o l'oli amb una cartilla de racionament que ens limiti la quantitat que en podem endur. No ens atabalen amb la propaganda del dia del plat únic o el dia sense postres. Però ens amoïnem amb els missatges que ens arriben, irònicament, pel mòbil sobre problemes de subministrament i les fotografies de prestatges buits que provoquen petits pànics entre els ciutadans que s'aboquen a comprar i a acumular de manera que nosaltres mateixos provoquem escassetats temporals, limitacions en l'adquisició de certs productes i augments de preus.

Alhora, el preu dels combustibles s'incrementa, les ciutats reaccionen contra la contaminació ambiental generada pels vehicles i restringeixen o, millor dit, regulen la circulació de vehicles privats.

**En aquest article es parla sobre la guerra,
les pors i restriccions que genera
i els possibles camins que pot porta.**

Durant la pandèmia del coronavirus vam tornar a veure cues de clients davant certs establiments comercials. I no hem deixat mai de veure a les fronteres retornades cues de refugiats que fugen de la guerra o de la fam.

Tot torna?

O potser és que encara no se n'ha anat?

És el nostre temps.

Paraules per caminar cap a una història sense guerres

Carme Subirana Pla

La guerra s'ha convertit en la protagonista de la informació des de fa massa dies; estiguem atents, no normalitzem una situació indefensible. La humanitat, en comptes de progressar, fa passes enrere, la mort guanya terreny a la vida, l'egoisme i l'ansietat de poder passen per davant dels drets de les persones, la destrucció fa desaparèixer uns enclavaments que no tornaran a existir més com eren, les famílies es trenquen, i els països, malgrat guanyar territori, es fan més petits.

Com a espectadors que som, les nostres mentalitats canviaran, ens acollirem a uns nous valors, argumentarem amb paraules que aquests fets no aporten res positiu, pagarem més cars productes que compràvem desconeixent que venien d'aquests països, els governs ajudaran amb diners, armes i restriccions comercials, i s'esforçaran per cercar possibles solucions per aturar uns esdeveniments que no haurien de tenir cabuda en aquest món que volem millorar, tot o res, canviarà.

De les guerres, malgrat que se'ns vulgui fer creure el contrari, no hi ha mai un vencedor, tots hi perden; una vida només té valor per manllevar-ne una altra, són

---

**En aquest article es parla com la guerra afecta a la societat,
amb l'anel d'assolir un món sense guerres.**

les regles de la guerra, que sovint no en té de normes, matar per no morir, enfonsar a l'enemic i confiar en la pròpia força per encarar tots els obstacles que hi hagi al davant, defensant «qui sap què».

Impossible destruir objectius militars sense produir danys "col·laterals"; és il·lús pensar que podràs guanyar sense infringir els drets del contrari, disposant d'un exèrcit de soldats i mercenaris que lluiten ignorant-ne els objectius reals.

L'ètica no existeix, ni es planteja, només en situacions concretes i protagonitzades per persones bones, que també n'hi ha, es poden viure moments esperançadors.

Enmig d'incerteses, inseguretats i cert desconeixement per avançar com serà el futur d'aquest món en el qual ens agradaria gaudir de la vida sense guerres ni conflictes, on tothom disposés d'allò necessari per viure i la població s'esmerçés en col·laborar per millorar el món que s'ha trobat, volem neutralitzar aquesta lluita que esdevé prop de les nostres fronteres europees. Incapaços, els polítics i governants, de trobar un camí comú i convergent, i així evitar morts, gana, gent refugiada que es veu obligada a abandonar casa seva per preservar la seva vida i la dels fills i filles, destrucció, enaltiment d'una violència sense justificació, vulneració de drets de la població, despeses econòmiques desafortunades pels dos bàndols i més; famosos i d'altres, anònims i a títol individual, han ofert la seva col·laboració amb la finalitat de posar aquell granet de sorra que provoqui alguna cosa positiva en tot aquest entrellat tan complex.

Aquesta gent que dona la seva ajuda desinteressada viuran situacions noves, humanitzaran la societat del seu entorn i portaran felicitat allà on hi ha

desgràcia, desesperació i molts problemes per mirar endavant oblidant allò que ha quedat al darrere.

Des del cor d'Europa i de tots els països s'hauria de treballar per aconseguir un món sense guerres ni desastres causats pels governs integrats per persones; la diplomàcia i tots els polítics haurien d'unir les seves forces i fer servir coneixements i habilitats per aconseguir eliminar o revertir tots aquells conflictes que ocasionen enfrontaments que no beneficien a ningú, i causen molts perjudicis a una població que en molts casos no és responsable d'aquests desacords.

Valor, força, esperança en una difícil victòria, coratge, i per què no dir-ho, sentit patriòtic per defensar un territori que consideren casa seva, contra un exèrcit de soldats, nois joves, també valents, coratjosos, que de cop s'han vist empesos a utilitzar les armes per matar uns altres homes, dones, nens i nenes, amb qui segur que podríem tenir empatia en una altra situació.

L'afectació voldria que fos tan enorme fins al punt que prenguéssim consciència que uns fets com aquests no haurien de formar part dels llibres d'història mai més.

Aquesta sensació de viure en un món en crisi potser, i només potser, podria fer possible que nosaltres, a més dels protagonistes, fóssim testimonis de canvis importants. Les crisis i les èpoques convulses, algunes vegades, han estat els desencadenants de modificacions significatives. La societat es mereix caminar cap a allò desconegut, amb la certesa que circula pel millor itinerari possible, perdent la por de caure, i sense parar-se, disposant d'una bona programació d'allò que seria bo per tothom.

Girona Temps de Flors

Josep Maria Saiz Garcia

Temps de flors és un esdeveniment que ocupa Girona durant una setmana del mes de maig, engalanant les places, balcons, parcs, esglésies, llocs comuns i d'altres estances de la ciutat, fent que tot el treball que necessari sigui realitzat de manera exemplar per part de tots els seus habitants, convertint els seus carrers en un esdeveniment en l'àmbit internacional.

L'últim any la pandèmia va fer canviar les estructures que durant molts anys havien fet possible allò que va néixer com un esdeveniment cultural ciutadà, i que ha arribat a convertir-se en quelcom original i únic amb el qual GIRONA serà coneguda com la ciutat de les flors.

La ciutat amb l'existència d'una normativa que no permetia determinats moviments i reunions humanes, va haver de reciclar-se sobre aquestes activitats i esdeveniments que, durant molts anys, l'havia convertit en ciutat internacional. Els organitzadors, doncs, van pensar en una altra manera de fer possible engegar allò que havia costat tant d'esforç, treball i temps arribar a aconseguir, la qual cosa va permetre que les estructures de programació i de funcionament continuessin endavant, seguint la inèrcia constant dels anteriors estudis organitzatius i de composicions florals artístiques.

La nostra alcaldessa, a la Revista de temps de flors va comentar que, malgrat no continuar la numeració oficial, es faria el següent:

*"...una mostra que hem anomenat " **Girona temps de flors. A cel obert.**"... Seran uns muntatges en espais oberts, repartits per molts barris diferents de Girona, amb mesures estrictes per controlar aforaments i distàncies de seguretat"... I, d'acord amb les possibilitats legals, la nova mostra es va nomenar com acabem de dir.*

Foto: Laura Gázquez

El temps de flors fa de la nostra ciutat un indret especial, aquest festival únic ha fet que Girona sigui coneguda com la ciutat de les flors.

En un principi, les institucions organitzadores, d'igual manera que en anys anteriors van ser:

L'Ajuntament de Girona, l'Associació Amics de les Flors, l'Associació Amics de la Girona Antiga, l'Associació Amics dels Jardins històrics, i l'Associació Floral de Girona.

La ciutat es va reinventar i vam poder gaudir de més de 80 llocs amb muntatges distribuïts en 9 barris.

Es van muntar les cinc composicions que la societat gironina entén que són els llocs imprescindibles: les escales de la Catedral -- Els Pla V: el Galligants -- els Ponts de l'Onyar... La Plaça dels Jurats -- Els banys àrabs. La resta (al voltant de 80 exposicions) estaven repartits per la ciutat; no obstant la gran majoria formaven conjunt amb la Girona monumental i històrica, aquesta que permet fer un estudi històric-artístic i contemplar les característiques de les diferents etapes dels canvis històrics de l'arquitectura monumental fent més completa, en quant atractiu turístic, la ciutat que els acull. La ciutat de Girona, a cel obert, s'havia engalanat, obrint les seves portes que li permetien tornar a fer de Girona una ciutat amant de les flors i de la natura a un nivell extraordinari amb reconeixement internacional com fins era abans de la pandèmia estesa per tot el món.

Es van establir 4 rutes preferencials pels diferents punts cardinals de la ciutat, mitjançant les quals s'arribava als més de 80 espais ornamentals muntats. Amb elles es podia arribar al descobriment de les excel·lències dels muntatges realitzats.

Nou barris albergaven les construccions florals: Barri Vell, Mercadal, Devesa, Santa Eugènia, Sant Narcís, Carme, Eixample, Fontajau i Sant Daniel.

La ruta preferencial va ser, sense dubte "el Barri Vell" (com els anys precedents). Catedral, esglésies i les seves escales, escales dels carrers del centre històric, Places, fonts, jardins, la muralla de la ciutat, miradors, el riu Galligants, pujades dels carrers, i edificis significatius i històrics, tals com la Seu del Govern de la Generalitat a Girona, el pati de les

Magnòlies, el Monestir de Sant Pere de Galligants, l'Òmnium Cultural, els balcons del Bisbat de Girona-Casa Carles, la basílica de Sant Feliu, l'antiga casa de la Generalitat, l'edifici FÒRUM, la façana de l'Ajuntament, la façana del Palau de Caramany, o els mateixos ponts sobre el riu Onyar: el de les Peixateries Velles, el de l'Alferes Huarte, el Pont de Sant Agustí...

I van continuar d'altres activitats annexades a aquests muntatges; activitats que any rere any anaven afegint-se als dels participants actius dels muntatges de flors:

- **Concurs d'aparadors i decoració interior.**-Amb la participació 18 locals de la ciutat, entre els quals vam veure botigues de diferents tipus, joieries, farmàcies, perfumeries...
- **Girona: Festival "A Capella".** Amb més de 10 conjunts corals actuant en diferents zones i jardins ciutadans: Auditori de Girona, la Mercè, jardins de la Devesa, Casa de Cultura, Sant Lluç...
- **Grups corals a les exposicions.**
- **Exposicions i Museus.** Es va celebrar l'esdeveniment "Nit dels Museus", on els sis museus de la ciutat van obrir fins a mitjanit.
- **Fires i Mercats.** Oferint productes artesans, de les flors, del col·leccionisme...
- **Diada casteller.** A la plaça de Sant Feliu hi van actuar les colles dels Marrecs de Salt, els Xics de Granollers i els Sagals d'Osona.

Tot allò va fer possible oferir molts més itineraris que feien gaudir d'espectacles i activitats diverses.

L'any 2021 havia aconseguit restablir una activitat tan significativa i important a la nostra ciutat. Una activitat que havia costat molts anys, amb un gran esforç, des d'un començament que es va produir **l'any 1954** amb la convocatòria del **1r. concurs Exposició** de flors de solament 2 dies en el Saló de Descans de l'Ajuntament.

Foto: Laura Gázquez

La Família

Ma. Rosa Pié Pont

Tots i cadascú de nosaltres, ens sentim orgullosos de la nostra família, sigui com sigui sempre és un exemple d'unitat, i d'autodefensa, és com un fil de plata invisible que ens uneix i mai podem desfer, recordant sempre qui som i d'on venim, un amor als nostres pares i transmetre als nostres fills... és el començament de la família.

La vida és un camí molt difícil que s'aprèn caminant, amb l'edat ens tornen més fràgils i sensibles, la relació que tenim amb els nets, possiblement no havíem tingut amb els fills, érem joves i per diferents situacions, més inquietuds de treball, obligacions, preocupacions i quasi sempre falta d'experiència; pensant més al dia a dia, el futur quedava lluny.

Quan ets gran, recordes i enyores el passat i els records et fan pensar en coses que potser ara hauries canviat, però no hi ha marxa enrere, i el passat ja és història, actualment hem de gaudir més del present. Sabem que el camí és més curt i els anys passant molt de pressa.

Si tenim la sort de ser avis o besavis, poder gaudir d'ells és el millor premi que ens dona la vida, deixar el nostre record, amb tot l'amor que els donem, ells seran coneixedors de la nostra història familiar i continuaran aquesta manera de ser. Pels nets la imatge d'avi o àvia, oncles, cosins i familiars és important i necessària.

Els fills de famílies nombroses, acostumen a ser més lliures i independents, la relació amb els pares, germans i familiars és una lliçó que s'aprèn a casa.

Nosaltres venim d'una generació de fotos en blanc i negre, vestits i sabates noves pels diumenges i dies de festa, i poques comoditats... mirar una foto antiga ens porta un grapat de records cada foto és una història i mirar-les ens emociona.

Potser és un pensament personal, quan penso en el passat, voldria saber més coses, de la meva família, i m'agradaria tenir més informació, per aquest mateix motiu vull deixar en les meves netes, nets o nebots, totes les vivències possibles, i ells seguiran la saga familiar.

La família és un tresor molt personal, l'amor, els sentiments són l'eix més important i les històries familiars són el nostre escut més preuat.

L'evolució de la cuina a casa

Narcís Sureda

En articles anteriors fèiem referència a Josep Pla i a la seva opinió sobre tema que ens ocupa, que podíem en el seu llibre "El que hem menjat". Quan afirma que és un país que menja bé, es refereix que és aquell en el que es menja bé a les cases particulars. Podem afegir-hi que, per menjar bé s'ha de cuinar.

També hem dit que, avui en dia, la gent en general no cuina. Això sembla que és un fet que es va consolidant i generalitzant, cosa que es produeix per diverses raons, algunes de les quals són lògiques i raonables però d'altres no.

Aquestes altres sempre s'intenten justificar amb excuses més o menys sòlides. De cap manera es tracta de blasmar aquestes conductes i, molt menys, coartar la llibertat en els costums gastronòmic-alimentaris que es van convertint gairebé més en alimentari, deixant de banda l'aspecte gastronòmic. Només faltaria que es volgués coartar el personal en això.

Simplement, intentem analitzar un fet i les seves conseqüències, econòmiques, dietètiques o gastronòmiques. El verb "cuinar" i encara més el terrorífic "guisar" que es prenen com a sinònims, de molta feina prop dels fogons.

La majoria de gent no n'ha vist mai cap de fogó, també són sinònim de molta paciència, molta atenció i una bona dosi de sentit comú, que no abunda.

Aquell sentit comú ja el varen començar a utilitzar els nostres ancestres més llunyans, quan varen descobrir la barbacoa i van fabricar olles, que facilitaven l'elaboració de sopes. Aquest mateix sentit comú va ser el que va tenir el descobridor de l'allioli, del romesco, de les patates xips, de les patates d'Olot o del pollastre "fricassé".

Aquesta no afició a cuinar es fa palesa, fins i tot en l'arquitectura i la decoració.

Els habitatges més primitius de les nostres terres que, probablement foren els ibèrics, solien estar compostos

---

La cuina i alimentació van estretament lligades, és viable anar sempre a a menjar fora o ens estem malacostumant?

de dues peces. Una, la principal i més gran, contenia el racó per fer foc que servia per escalfar-se i cuinar, lloc al voltant del qual la família hi menjava. Una peça que servia també per a tenir-hi les tines d'aigua o de vi, les reserves de gra i els estris domèstics. Era la peça per viure-hi de dia. Una segona peça solia ser la del dormitori comú.

L'esquema era aquest, però també hi havia cases de rics i cases de pobres. Les dels rics podien contenir, també, un vestíbul, un rebost i més dormitoris. Però l'esquema era el mateix. La cuina-menjador-estar era l'epicentre de l'habitatge.

A les nostres muntanyes abundaven les grans masies amb masoveria, i també -i més nombroses-, les masies senzilles, les pobres, que durant ben bé la primera meitat del segle XX encara existien, i totes mantenien el mateix esquema.

Tant en les riques com en les pobres, la peça de dia, la de viure-hi, la de fer-hi el pa, la de fer l'escudella i les torrades, era la més important. Una taula llarga amb un calaix del pa i uns escons. Una gran campana amb el foc a terra i prop d'ella, la portella del forn. En una paret, un pedrís més o menys agençat, contenia els fogons de carbó i una pica de pedra amb desguàs a fora, per rentar plats. S'hi encabia també la pastera, la carbonera i els prestatges o armaris per a la pisa.

Això era així des de feia segles.

La majoria de la gent, durant tota la història, tenia o feia feines que tenien una finalitat primordial, bàsica, imprescindible: menjar, guanyar-se la vida.

El menjar es feia a partir de l'obtingut al camp, dels ramats, del galliner, de l'horta, de la caça. Si no n'hi havia prou o no hi havia de tot, de l'intercanvi. Un cop la gent alimentada, totes les altres preferències i necessitats eren secundàries.

I, de mica en mica, les dones, que eren les que solien cuinar, amb sentit comú, inventiva i algun toc de creació artística, anaven convertint, o ho intentaven, una necessitat fisiològica en un plaer. No ho sabien, però estaven fent gastronomia. I això es transmetia a les generacions futures pel sistema boca-orella.

Que el menjar, tot i imprescindible, ocupa un lloc molt reculat en la relació de les preferències i prioritats modernes.

Ara, el menjar, el fet de menjar, encara és fonamental a les societats sense mancances. La gent ho sol fer tres cops al dia, pel cap baix. Tanmateix molta gent fuig, com el diable de la creu, quan té por d'haver de guisar, d'haver de cuinar. S'alimenten d'envasats, de precuinats.

Aquella peça central dels antics habitatges, va anar perdent la seva preponderància. Les cases adinerades ja tenien un menjador independent, que servien per a dies de festa i celebracions diverses, però es mantenien la cuina-menjador-estar.

Més tard, la majoria d'habitatges, tant els de més qualitat com els més senzills, varen independitzar la cuina del menjador-estar, segurament perquè la cuina havia de contenir més utilitat i més mitjans. Perquè en fer els àpats al menjador hom s'estalviava la visió de piles de plats bruts, deixalles, desordre i barreja de tufos.

Quan hom està gaudint d'una agradable sobretaula, s'estalvia la visió d'una cuina en desordre que vaticina una bona estona de feina. És la conseqüència d'alimentar-se cuinant a casa.

Ara, segurament per aconseguir un estalvi d'espai o una aparença més gran de la sala-menjador, es torna a construir la sala-menjador amb cuina integrada. Que ja s'havia vist a les "cases barates" de mitjans del segle XX, i en alguns apartaments de la costa. I la gent ho accepta, segurament perquè dona un toc de modernitat, però també perquè la gent, quan vol menjar a casa, no vol cuinar.

En els habitatges senzills, sovint minsos de superfície, la sala principal encabeix un monumental "Chaise longue", una tauleta baixa, una gran pantalla de televisió i/o un petit aparador. I, en un racó, separat per una mena de taulell amb tamborets, una minsa cuina, ocupada per tants electrodomèstics que resta ben poc

espai de treball. Amb cuines així és evident que es pot cuinar ben poca cosa, res seriós.

Però és que en els habitatges de luxe també va la cosa de la mateixa manera, tot i que l'espai de cuina és espectacular, amb instal·lació perimetral i fins i tot una illa en mig. Camuflats convenientment, els electrodomèstics més moderns dormen tranquils. Perquè els usuaris tampoc cuinen, ni conviden a ningú a menjar a casa. Només els microones i els rentaplats, i potser els forns tenen un cert ús. Per allò del menjar prefabricat.

Això sí, els frigorífics s'assemblen als antics armaris-mirall. Hi cap de tot, tant fred com congelat. El conjunt aparenta un laboratori. Hi ha cuines tan grans que, tot i ser gran la peça, sembla que els estadants visquin a la cuina com en les velles masies, encara que no hi hagi llar de foc. Però, hi vagis a l'hora que hi vagis, no es veu ni un plat, ni una paella, ni un cassó, ni el cistell del pa, ni res dins de la pica. Com un laboratori en un dia de festa, sense provetes, tubs d'assaig, serpentins ni microscopis.

Què els devia succeir allí, si algun dia els vingués de gust fer un arròs a la cassola?

Per més potència que tingués la campana extractora, per força s'hauria d'escapar l'aroma del sofregit per

tota la peça i enganxar-se a les tapisseries i cortines, que potser encara conservaven la ferum dels llengüadots "meuniere", del sopar del dia abans. Tot plegat si fos que hi havia afició a cuinar.

És fàcil deduir que tot això és un desastre gastronòmic. Que el menjar, tot i imprescindible, ocupa un lloc molt reulat en la relació de les preferències i prioritats modernes. Com si es donés per entès que el menjar es té totalment assegurat, i que ja es menjarà una cosa o altra. Se sol tirar de restaurant, de restaurantet, de casa de menjar i en tots aquests llocs, són pocs els que realment fan gastronomia. Però això sí, es menja, la majoria de les vegades, tan bé com es podria fer a casa si es volgués cuinar, no pas coses complexes i, a canvi, es paga el triple (pel cap baix) a canvi de no tenir cap feina, ni de preparació ni de planificació dels àpats.

La gent que abusa d'aquest sistema i n'és conscient, sí que s'hauria de disculpar, davant dels que no poden menjar tot el que voldrien, o amb els que alguna vegada pateixen, o han patit, gana.

Però no cal ser pessimistes. Encara hi ha molta gent que cuina i conserva la nostra cultura.

El Programa Sempre Acompanyats, amplia el seu radi d'actuació

Verónica Hortas Vega
Creu Roja

El programa Sempre Acompanyats, neix l'any 2013 des de la **Fundació "la Caixa"**, de la mà de la **Creu Roja** i en conveni amb l'**Ajuntament de Girona**.

L'objecte l del Programa és pal·liar les situacions de soledat de les persones grans impulsant les relacions de suport i benestar entre elles a través d'una intervenció que les apoderi. Un dels seus potencials és el **vessant comunitari**, des del qual es fomenta la **participació i el compromís de la comunitat, i per extensió, de la ciutadania**, per detectar i acollir aquestes situacions.

Per la idiosincràsia comunitària del programa, no es desenvolupa a tota la ciutat sinó que es va implementant per barris o zones per tal de consolidar el treball comunitari. El seu desplegament, al 2013, es va iniciar al Barri Vell-Mercadal, comptant amb la col·laboració de 7 entitats i associacions del barri. Al 2017 es va ampliar la zona d'intervenció al barri de Sant Narcís, on es van afegir 7 entitats més. Un cop consolidat el desenvolupament del projecte amb la incorporació de la participació de noves associacions i entitats del barri, aquest 2021 s'ha iniciat al sectors de Eixample, Montilivi i Pla de Palau-Sant Pau de la zona Sud.

A mitjans de setembre es van iniciar les reunions del **Grup d'Acció Social (GAS)**, el grup motor del Programa al territori, sent un espai de relació entre els diferents agents de la comunitat implicats, fomentant el coneixement, la reflexió i el treball conjunt per donar respostes a les situacions de soledat. La participació en el GAS, permet la creació de vincles i donar lloc a tota una xarxa de suport amb la implicació de l'**Administració local, Entitats, Casals i Associacions**, passant per la complicitat dels veïnatges, els establiments i la població en general.

El passat 27 d'octubre es va signar de nou l'acord de participació de les entitats que conformen el GAS i enguany suma a les entitats del barri Vell-Mercadal i Sant Narcís, les noves entitats de la zona sud de Girona; L'Associació de Gent Gran i associació de veïns de Montilivi, el casal cívic Girona-Montilivi, l'associació de veïns i veïnes de l'Eixample, el col·lectiu de dones d'arreu del món, el col·lectiu de dones en l'església per la paritat a Girona i l'associació de veïns Pla de Palau Sant Pau; sent en l'actualitat 23 entitats i ens de la ciutat implicats en el Programa.

A partir del mes de gener del 2022, es començarà a treballar directament amb les persones grans en situació de soledat de la zona sud de Girona; situant a **la persona al centre de la intervenció** amb l'objectiu d'apoderar-la i acompanyar-la per afrontar i superar la seva situació de soledat.

El Jardí de la Infància

Ahir

El Jardí de la Infància, al cor de la ciutat, va ser una zona que, gràcies al Refugi Antiaeri que albergava, oferia la protecció als civils.

Foto: Arxiu Històric de Girona

Avui

La Plaça ha recuperat el color i la gent, transformant-se en un parc que encara alberga l'antic Refugi Antiaeri de la Guerra Civil, que podem visitar durant el Temps de Flors.

Foto: Laura Gázquez